

VEISAAJIEN NÄKÖKULMA

Siionin virsien uudistustyöryhmä on kutsunut tuekseen eri puolilta Suomea kootun palauteryhmän. Ryhmän tehtävänä on tuoda uudistukseen tavallisten veisaajien näkökulma, lausua mielipiteensä siitä, miten virsiä veisaava seuraväki kokee tehdyt ratkaisut. Työryhmä on kiitollinen kaikesta palautteesta, mutta erityisellä palauteryhmällä tahdotaan varmistua järjestelmällisestä palautteesta.

Ensimmäiseksi palauteryhmä sai perehtyä ehdotukseen poistettavista ja yhdistettävistä virsistä. Tarkastelukulmana olivat lähinnä virsitekstit. Virsien aihepiireissä on päällekkäisyyttä ja toistoa, kieliasultaan ja sisällöltään osa virsistä on aikansa eläneitä eivätkä ne siksi viesti tämän päivän veisaajille herännäisyyden ydinsanomaa.

Poistettavien virsien luettelo herättää helposti epäilyjä: Luovutaanko nyt liikkeen keskeisestä sanomasta ja perinteestä? Toimikunnalla on ollut käytettävissään vuonna 2006 suoritettu Siionin virsien käyttötutkimus, joka osoitti, että peräti noin neljännes kokoelman virsistä on erittäin harvoin tai ei ollenkaan veisattuja. Tosin käyttämättömyys ei pelkästään kerro virren merkityksestä kokoelmassa. Joskus tuntemattomaksi jäänyt sävelmä voi estää rikkaan sanoman esille pääsyn.

Toiseksi vastuuryhmä sai perehtyä sävelmäjaoston ehdotuksiin. Veisuuperinteen omintakeisuudesta kannetaan huolta. Seuraveisuu halutaan jatkossakin pitää säestyksettömänä, mikä asettaa sävelmille ja niiden oppimiselle monia haasteita. Sävelmäjaosto katsoo, että parhaiten seuraveisuussa toimivat kansanliikkeen keskuudessa syntyneet, useimmiten tasajakoiset ja runsaasti niekuttelevat kansantoisinnot.

Joissakin virsissä sävelmät voivat olla niin lähekkäisiä, että ne haittaavat toistensa veisaamista. Näistä toisinoista jaosto on laatinut yhdistelmiä. Välistä sinällään kaunis sävelmä käy yksitoikkoiseksi, kun sama melodia toistuu uudelleen ja uudelleen. Näihin jaosto on laatinut sävelmäksi hieman rikkaamman version, joka on onnistutuneesti yhdistetty alkuperäiseen. Uudistuksen tavoitteena tulee olla, että virren teksti ja sävelmä yhdensuuntaisesti viestii virren sanomaa.

Lopullisen ehdotuksen valmistuminen on kirjan vastaanottamisen näkökulmasta etsikkoaika. Toimikunnan on tarpeen laatia suunnitelma uusien virsien opettamiseksi. Tarvitaan sävelmien opettamisen tukiryhmiä ja cd-levyjä. Samanaikaisesti tulee kertoa, mistä Siionin virsien sanomassa on kysymys, toisin sanoen vastata kysymykseen, miksi herännäisyydessä ja koko kirkossa tarvitaan juuri tällaisia virsiä.

Tämän hetken arvioni mukaan uudistuksessa säilyy virsien yleisilme, omaleimaisuus jopa vahvistuu. Periaatteet ja ne esimerkit, jotka tekstiuudistuksesta ovat tulleet julki, ovat oikeansuuntaisia. Kieltä on uudistettava, sen on oltava ymmärrettävää. Vanhalla kieliasullakin voi kuitenkin olla vahva ilmaisuvoima, jos ajatus on kirkas. Modernismia, tämän hetken muoti-ilmaisuja, tulee varoa. Joka menee naimisiin tämän päivän kanssa, on huomenna jo leski!

Varottava on sellaista sisällöllistä ”puhdasoppisuutta”, joka hävittää perinteestä kohoava terävyyden ja rukoussisällön. Herännäisyyden painopisteet ovat aikojen saatossa olleet erilaisia. Vaikka Kristus-keskeisyys ja yksin armosta eläminen ovat olleet ydintä, sanoma on pyritty nivomaan kunkin ajan ihmisten kokemuksiin.

Palauteryhmän jäsenenä toimiminen on etuoikeus. Kutsun saatuani merkitsin omaan kirjaani poistettavaksi ehdotetut ja säilytettävät virret. Kirja on tullut siinäkin mielessä läheisemmäksi, että päivittäin tulee veisattua, luettua tai hyräiltyä käytössä olevia virsiä. Siionin virret ovat todellinen aarreaitta. Valitettavasti kirja otetaan esille monesti vain seuroissa ja sielläkin tyydytään entuudestaan tuttuihin virsiin.

Määrätietoisesti alkanut uudistustyö on kesken. Seuraavassa vaiheessa etsitään uusia virsiä ja säilytettäviä muokataan ja arvioidaan. Toimikunnalle ja sen jaostojen jäsenille toivotamme ja rukoilemme viisautta, voimia ja kärsivällisyyttä.

REIJO MATTILA

Palauteryhmän jäsen